

UDC 582.361/99:712.253 (477.51)

Юрій Карпенко, Світлана Потоцька, Володимир Сverdлов

СУДИННІ РОСЛИНИ СПОНТАННОЇ ФЛОРИ
РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «ЯЛІВЩИНА»
(М. ЧЕРНІГІВ)

Yurii Karpenko, Svitlana Pototska, Volodymyr Sverdlov

VASCULAR PLANTS OF THE SPONTANEOUS FLORA OF THE REGIONAL LANDSCAPE
PARK «YALIVSCHINA» (CHERNIHIV CITY)

DOI: 10.58407/bht.3.22.1

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

© Карпенко, Ю., Потоцька, С., Сverdлов, В., 2022

АНОТАЦІЯ

Актуальним і першочерговим завданням для кожного об'єкта природно-заповідного фонду є повна інвентаризація біоти, в тому числі судинних рослин як бази подальшого ботанічного моніторингу.

Мета. Навести узагальнюючий перелік видів судинних рослин спонтанної флори території регіонального ландшафтного парку (РЛП) «Ялівщина»

Методологія. Польові дослідження проводилися в період 2015-2022 років детально-маршрутними та напівстаціонарними методами у межах функціональних зон парку, його лісових екоотопів РЛП «Ялівщина» та здійснено узагальнення авторських даних щодо фіторізноманіття парку. При вивченні флори були використані загально визнані методи флористичного аналізу. Назви таксонів судинних рослин наводяться на основі сучасних підходів номенклатури та згідно даних Національної мережі інформації з біорізноманіття (UkrBIN).

Наукова новизна. На підставі проведених власних флорохорологічних досліджень, опрацювання гербарної колекції Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка та аналізу літературних джерел уперше складено список судинних рослин спонтанної флори для території РЛП «Ялівщина» у місті Чернігові.

Висновки. У складі спонтанної флори регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» виявлено 605 видів, що за систематичною структурою розподіляються між 340 родами, 95 родинами судинних рослин. Загалом слід відзначити, що флора РЛП «Ялівщина» характеризується значним видовим різноманіттям, наявністю ряду рідкісних таксонів (22 види судинних рослин). У складі флори парку переважають природні види лісової групи, але до її складу входять також ряд синантропних і інтродукованих видів, що мають фрагментарне поширення, і це пов'язано з тривалим антропогенним впливом на територію РЛП «Ялівщина» та існуванням на цій території ботанічного саду в 50-70-х роках ХХ століття.

Ключові слова: фіторізноманіття, судинні рослини, природоохоронні території, Чернігівське Полісся, регіональний ландшафтний парк «Ялівщина», місто Чернігів

ABSTRACT

A complete inventory of biota, including vascular plants as a basis for further botanical monitoring, is an urgent and priority task for each object of the nature reserve fund.

The purpose of the article. Provide a general list of vascular plant species of the spontaneous flora of the territory of the regional landscape park (RLP) «Yalivshchyna».

Research methodology. Field research was conducted in the period of 2015-2022 by detailed route and semi-stationary methods within the functional zones of the park, its forest ecotopes of the Yalivshchyna RLP, and the author's data on the phytodiversity of the park were summarized. When studying the flora, generally recognized methods of

floristic analysis were used. The names of vascular plant taxa are given on the basis of modern nomenclature approaches, according to the data of the National Biodiversity Information Network (UkrBIN).

Scientific novelty. On the basis of our own florochorological studies, processing of the herbarium collection of the T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium» and the analysis of literary sources, a list of spontaneous vascular plants was compiled for the first time for the territory of the «Yalivshchyna» RLP in Chernihiv city.

Conclusion. In the composition of the spontaneous flora of the regional landscape park «Yalivshchyna» 605 species were found, which according to the systematic structure are distributed among 340 genera, 95 families of vascular plants. In general, it should be noted that the flora of the «Yalivshchyna» RLP is characterized by significant species diversity, the presence of a number of rare taxa. The flora of the park is dominated by natural species of the forest group, but it also includes a number of synanthropic and introduced species that have a fragmented distribution, and this is due to the long-term anthropogenic impact on the territory of the «Yalivshchyna» RLP and the existence of a botanical garden on this territory in 50-70s of the 20th century.

Key words: phytodiversity, vascular plants, nature conservation areas, Chernihiv Polesia, regional landscape park «Yalivshchyna», Chernihiv city

Постановка проблеми

Актуальність роботи. Перспектива інтеграції існуючої природно-заповідної мережі України із загально-європейською та проблема збереження біорізноманіття різних регіонів привертають увагу до природоохоронних територій, особливо в межах урбанізованих екосистем. Відповідно до цього актуальним і першочерговим завданням для кожного об'єкта природно-заповідного фонду є повна інвентаризація біоти, в тому числі судинних рослин як бази подальшого ботанічного моніторингу.

Територія регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» (далі РЛП «Ялівщина») знаходиться в південно-західній частині міста Чернігова. Вона включає ділянки заплави та борової тераси річки Стрижень і характеризується розгалуженою системою ярів і балок в поєднанні з рівнинними ділянками.

Історично територія формувалася на основі природного каркасу, але мала антропогенні трансформації у різні періоди, особливо у другій половині ХХ століття. Так, 27 березня 1945 року була прийнята постанова Чернігівського облвиконкому про організацію Чернігівського обласного ботанічного саду, площа якого станом на 1946 рік складала 170 га, а колекція налічувала 480 видів рослин та 720 сортів декоративних рослин [1]. У травні 1956 р. на його базі було створено міський ботанічний сад, що відповідно стало початком руйнації цієї установи. У подальшому статус даної території змінювався – від парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення (1964-1989) до лісового заказника на незначній площі (7,2 га з 1991 року) [1], а

з 28 березня 2014 року – території рекреаційного призначення у категорії «регіональний ландшафтний парк» площею 168,7 га. Фрагментарні відомості про окремі групи флори та флористичні особливості території досліджень наведені у ряді робіт авторів [2; 5].

Результати дослідження

Згідно з фізико-географічним районування України, територія «Ялівщини» належить до фізико-географічного провінції Чернігівського Полісся і являє собою надзаплатно-терасну місцевість, почленовану яружно-балковою мережею, на флювіогляціальних відкладах з супіщаними дерново-середньопідзолистими ґрунтами [6].

Згідно флористичного районування України, територія досліджень належить до Європейської області, Східноєвропейської провінції, Поліської підпровінції, Лівобережно-дніпровського округу [6].

В цілому природно-кліматичні умови території РЛП «Ялівщина» за кількістю тепла, світла й вологи сприятливі для зростання переважної більшості судинних рослин помірної зони.

Внаслідок проведених флористичних досліджень, детального аналізу гербарних зборів, назв таксонів [3] і наявних літературних джерел та даних Національної мережі інформації з біорізноманіття (UkrBIN) [4] нами складено перелік судинних рослин спонтанної флори, виявлених на території РЛП «Ялівщина», який налічує 605 видів, 340 родів, 95 родин, 5 класів та 4 відділи.

**Інвентаризаційний список судинних рослин спонтанної флори
на території РЛП «Ялівщина»**

EQUISETOPSIDA**Родина Equisetaceae**

Equisetum arvense L.
E. fluviatile L.
E. hyemale L.
E. sylvaticum L.
E. pratense Ehrh.
E. ramosissimum Desf.

POLYPODIOPSIDA**Родина Onocleaceae**

Matteuccia strubiopteris L.

Родина Aspidiaceae

Dryopteris carthusiana (Vill.) H.P.Fuchs
Dr. dilatata (Hoffm.) A. Gray
D. filix-mas (L.) Shott
Gymnocarpium dryopteris (L.) Newm.
Polystichum aculeatum (L.) Roth

Родина Hypolepidaceae

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn

Родина Athyriaceae

Athyrium filix-femina (L.) Roth ex Mert.

Родина Thelypteridaceae

Thelypteris palustris Schott

Родина Salviniaceae

Salvinia natans (L.) All.

Родина Cystopteridaceae

Cystopteris fragilis (L.) Bernh.

PINOPHYTA**Родина Pinaceae**

Larix decidua Mill.
Picea abies (L.) Karst.
P. pungens Engelm.
Pinus nigra J.F.Arnold.
P. sylvestris L.
P. strobus L.

Родина Cupressaceae

Juniperus communis L.
J. sabina L.
J. virginiana L.
Thuja occidentalis L.

ANGIOSPERMS. MONOCOTS**Родина Alismataceae**

Alisma plantago-aquatica L.
Sagittaria sagittifolia L.

Родина Amaryllidaceae

Allium oleraceum L.
A. ursinum L.
Galanthus nivalis L.

Родина Acoraceae

Acorus calamus L.

Родина Lemnaceae

Lemna minor L.
Lemna trisulca L.
Spirodela polyrrhiza (L.) Schleid.

Родина Hydrocharitaceae

Elodea canadensis Michx.
Hydrocharis morsus-ranae L.
Stratiotes aloides L.

Родина Iridaceae

Iris pseudacorus L.

Родина Asparagaceae

Asparagus officinalis L.
Polygonatum multiflorum (L.) All.
Scilla bifolia L.
S. siberica Andr.
Maianthemum bifolium (L.) F.W.Schmidt

Родина Butomaceae

Butomus umbellatus L.

Родина Cyperaceae

Carex acuta L.
C. acutiformis Ehrh.
C. digitata L.
C. hirta L.
C. leporina L.
C. pilosa Scop.
C. riparia Curt.
Schoenoplectus lacustris (L.) Palla.
Scirpus lacustris L.
Eleocharis palustris (L.) Roem. et Schult.

Родина Juncaceae

Juncus articulatus L.
J. compressus Jacq.
J. effusus L.
J. tenageia Ehrh. ex L.f)
Luzula campestris (L.) DC.
L. multiflora (Ehrh.) Lej.
L. pilosa (L.) Willd.

Родина Liliaceae

Gagea lutea (L.) Ker Gawl.
G. minima (L.) Ker Gawl.
Convallaria majalis L.
Lilium martagon L.

Родина Orchidaceae

Epipactis helleborine (L.) Crantz
Platanthera bifolia (L.) Rich.

Родина Poaceae

Agrostis canina L.
A. gigantea Roth.
A. stolonifera L.
Alopecurus arundinaceus Poir.
A. pratensis L.
Apera spica-venti (L.) P.Beauv.
Brachypodium sylvaticum (Huds.) P.Beauv.
Brizia media L.
Bromus carinatus Hook. & Arn.
B. hordeaceus L.
B. inermis Leyss.
Calamagrostis epigejos (L.) Roth
Dactylis glomerata L.
Deschampsia cespitosa (L.) P.Beauv.
Digitaria sanguinalis (L.) Scop.
Echinochloa crus-galli (L.) P.Beauv.
Elytrigia intermedia (Host) Nevski
E. repens (L.) Nevski
Festuca gigantea (L.) Vill.
F. ovina L.
F. pratensis Huds.
F. rubra L.
Glyceria maxima (Hartm.) Holmb.
G. fluitans (L.) R.Br.
Hordeum murinum L.
Koeleria glauca (Spreng.) DC.
Lolium perenne L.
L. pratense (Huds.) Darbysh.
Melica nutans L.
Phleum pratense L.
Phragmites australis (Cav.) Trin ex Steud.
Phalaroides arundinacea (L.) Rausch.
Poa annua L.

P. bulbosa L.
P. compressa L.
P. nemoralis L.
P. palustris L.
P. pratensis L.
P. trivialis L.
Setaria verticillata (L.) P.Beauv.
S. viridis (L.) P.Beauv.

Родина Potamogetonaceae

Potamogeton crispus L.
P. natans L.
P. pectinatus L.

Родина Sparganiaceae

Sparganium emersum Rehm

Родина Typhaceae (Рогозові)

Typha angustifolia L.
T. latifolia L.

ANGIOSPERMS. EUDICOTS**Родина Adoxaceae**

Sambucus nigra L.
S. racemosa L.
Viburnum opulus L.

Родина Amaranthaceae

Amaranthus cruentus L.
A. powellii S.Watson
A. retroflexus L.
Atriplex oblongifolia Waldst. & Kit.
A. patula L.
A. sagittata Borkh.
A. tatarica L.
Chenopodiastrum hybridum (L.) S.Fuentes,
 Uotila & Borsch
Chenopodium album L.
Ch. betaceum Andrz.
Ch. suecicum Murr:

Родина Apiaceae

Aegopodium podagraria L.
Aethusa cynapium L.
Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm.
Chaerophyllum temulum L.
Conium maculatum L.
Daucus carota L.
Eryngium planum L.
Falcaria vulgaris Bernh.
Oenanthe aquatica (L.) Poir.
Pastinaca sativa L.

Pimpinella saxifraga L.
Peucedanum oreoselinum (L.) Moench.
Sium latifolium L.
Torilis japonica (Houtt.) DC.

Родина Anacardiaceae

Cotinus coggygria Scop.
Rhus glabra L

Родина Аросупасеае

Asclepias syriaca L.
Vinca minor L.
Vincetoxicum hirundinaria Medik

Родина Araliaceae

Aralia elata (Miq.) Seem
Hedera helix L.

Родина Aristolochiaceae

Aristolochia clematitis L.
Asarum europaeum L.

Родина Asteraceae

Achillea millefolium L.
Ambrosia artemisiifolia L.
Arctium lappa L.
A. tomentosum Mill.
Artemisia absinthium L.
A. annua L.
A. marschalliana Spreng.
A. vulgaris L.
Asrer alpinus L.
A. novi-belgii L.
Bidens cernua L.
B. frondosa L.
B. tripartita L.
Carduus acanthoides L.
C. crispus L.
Centaurea cyanus (All.) Dost
C. jacea L.
C. phrygia L.
C. pseudomaculosa Dobrocz
Cichorium intybus L.
Cirsium arvense (L.) Scop.
C. vulgare (Savi) Ten.
Crepis foetida L.
C. paludosa (L.) Moench
C. tectorum L.
Cyclachaena xanthiifolia (Nutt.) Fresen.
Erigeron annuus (L.) Desf.
Eupatorium cannabinum L.
Jurinea cyanooides (L.) Rchb.
Galinsoga parviflora Cav.

Gnaphalium sylvaticum L.
Helianthus tuberosus L.
Heliopsis helianthoides (L.) Sweet.
Hieracium umbellatum L.
Hypochaeris radicata L.
Inula bifrons L.
I. salicina L.
Lactuca serriola L.
Lapsana communis L.
Leontodon autumnalis L.
Leucanthemum vulgare Lam.
Matricaria discoidea DC.
Mycelis muralis (L.) Dumort.
Picris hieracioides L.
Pilosella caespitosa (Dumort.) P.D.Sell & C.West
P. floribunda (Wimm. & Grab.) Fr.
P. officinarum F.Schultz & Sch.Bip.
Rudbeckia hirta L.
Scorzoneroideis autumnalis (L.) Moench
Senecio vulgaris L.
Solidago canadensis L.
S. virgaurea L.
Sonchus arvensis subsp. *uliginosus* (M.Bieb.) Nyman
S. oleraceus L.
Tanacetum vulgare L.
Taraxacum officinale aggr.
T. proximum (Dahlst.) Dahlst.
Tragopogon dubius Scop.
Tripleurospermum inodorum (L.) Sch.Bip.
Tussilago farfara L.
Xanthium albinum (Widd.) H.Scholz

Родина Balsaminaceae

Impatiens noli-tangere L.
I. parviflora DC.

Родина Berberidaceae

Berberis thunbergii DC.
B. vulgaris L.
Mahonia aquifolium (Pursh.) Nutt.

Родина Betulaceae

Alnus glutinosa (L.) Gaertn.
Betula pendula Roth
Carpinus betulus L.
Corulus avellana L.
C. corulna L.

Родина Bignonioides

Catalpa bignonioides Walter

Родина Boraginaceae

Cynoglossum officinale L.
Echium vulgare L.
Lithospermum officinale L.
Lycopsis arvensis L.
Myosotis arvensis (L.) Hill
M. palustris L.
M. sparsiflora L.
Nonea pulla (L.) DC.
Pulmonaria obscura Dumort.
Symphytum officinale L.

Родина Brassicaceae

Alliaria petiolata (M.Bieb.) Cavara & Grande
Armoracia rusticana P.Gaertn., B.Mey. & Scherb.
Berteroa incana (L.) DC.
Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.
Cardamine parviflora L.
Descurainia sophia (L.) Webb ex Prantl
Diplotaxis muralis (L.) DC.
D. tenuifolia (L.) DC.
Draba verna L.
Erysimum cuspidatum (M.Bieb.) DC.
Lepidium draba L.
L. ruderale L.
Rorippa austriaca (Crantz) Besser
R. sylvestris (L.) Besser
Sisymbrium loeselii L.
S. officinale (L.) Scop.
Thlaspi arvense L.

Родина Campanulaceae

Campanula glomerata L.
C. patula L.
C. persicifolia L.
C. rapunculoides L.
C. sibirica L.
C. trachelium L.
Jasione montana L.

Родина Cannabaceae

Cannabis ruderalis L.
Humulus lupulus L.

Родина Caprifoliaceae

Dipsacus fullonum L.
Knautia arvensis (L.) Coult.
Lonicera caprifolium L.
L. tatarica L.
Symphoricarpos albus (L.) S.F.Blake
Valeriana officinalis L.

Родина Caryophyllaceae

Arenaria serpyllifolia L.
Cerastium holosteoides Fries
C. semidecandrum L.
Dianthus borbasii Vandas
D. deltoides L.
D. platyodon Klokov
Herniaria glabra L.
Moebria trinervia (L.) Clairv.
Myosoton aquaticum (L.) Moench
Rabdera holostea (L.) M.T.Sharple & E.A.Tripp
Sagina procumbens L.
Saponaria officinalis L.
Silene vulgaris (Moench) Garcke
Stellaria holostea L.
S. graminea L.
S. media (L.) Vill.
S. palustris Retz
Viscaria vulgaris Rohl.

Родина Celastraceae

Euonymus europaeus L.
E. verrucosus Scop.

Родина Ceratophyllaceae

Ceratophyllum demersum L.

Родина Convolvulaceae

Calystegia sepium (L.) R.Br.
Convolvulus arvensis L.

Родина Cornaceae

Cornus alba L.
C. sanguinea L.

Родина Crassulaceae

Sedum acre L.
S. album L.
S. maximum (L.) Suter.
S. pallidum M.Bieb.
S. ruprechtii Omelcz.
S. sexangulare L.
S. telephium L.

Родина Cucurbitaceae

Echinocystis lobata (Michx.) Torr. et A.Gray

Родина Dipsacaceae

Knautia arvensis (L.) Coult.
Scabiosa ochroleuca L.

Родина Elaeagnaceae

Elaeagnus angustifolia L.

Родина Euphorbiaceae

Euphorbia cyparissias L.
E. falcata L.
E. saratoi Ard.
E. virgata Waldst. & Kit.
Mercurialis perennis L.

Родина Fabaceae

Amorpha frutucosa L.
Astragalus glycyphyllos L.
Caragana arborescens Lam.
Chamaecytisus ruthenicus (Fisch. ex Woł.) Klásk.
Cladrastis kentukea (Dum.Cours.) Rudd.
Genista tinctoria L.
Gleditsia triacanthos L.
Lathyrus sylvestris L.
L. palustris L.
L. pratensis L.
L. vernus (L.) Bernh.
Lotus corniculatus L.
Lupinus polyphyllus Lindl.
Medicago falcata L.
M. lupulina L.
M. sativa L.
Melilotus albus Medik.
M. officinalis (L.) Lam.
Ononis arvensis L.
Robinia pseudoacacia L.
R. viscosa Vent.
Trifolium alpestre L.
T. arvense L.
T. fragiferum L.
T. hybridum L.
T. medium L.
T. montanum L.
T. pratense L.
T. repens L.
Vicia cracca L.
V. hirsuta (L.) Gray
V. sativa subsp. *nigra* (L.) Ehrh.
V. tetrasperma (L.) Schreb.
V. villosa Roth

Родина Fagaceae

Fagus sylvatica L.
Quercus robur L.
Q. rubra L.

Родина Gentianaceae

Centaureum erythraea Rafn

Родина Geraniaceae

Erodium cicutarium (L.) L'Her.

Geranium divaricatum Erhr

G. palustre L.
G. pratense L.
G. robertianum L.
G. sibiricum L.

Родина Grossulariaceae

Grossularia reclinata (L.) Mill
Ribes aureum Pursh
R. nigrum L.

Родина Hydrangeaceae

Philadelphus coronarius L.

Родина Hypericaceae

Hypericum maculatum Crantz
H. perforatum L.

Родина Juglandaceae

Juglans cinerea L.
J. mandshurica Maxim.
J. regia L.

Родина Lamiaceae

Ajuga genevensis L.
Ballota nigra L.
Betonica officinalis L.
Clinopodium acinos (L.) Kuntze
C. vulgare L.
Galeopsis bifida Boenn.
G. speciosa Mill.
Glechoma hederacea L.
G. hirsuta Waldst. & Kit.
Lamium album L.
L. maculatum (L.) L.
L. purpureum L.
Leonurus quinquelobatus Gilib.
Lycopus europaeus L.
Mentha aquatica L.
M. arvensis L.
Origanum vulgare L.
Perilla frutescens (L.) Britton
Prunella vulgaris L.
Salvia pratensis L.
Scutellaria galericulata L.
Stachys palustris L.
S. recta L.
Thymus serpyllum L.

Родина (Melanthiaceae)

Paris quadrifolia L.

Родина Malvaceae

Althaea officinalis L.
Malva neglecta Wallr.
M. sylvestris L.
M. thuringiaca Vis.
Tilia cordata Mill.
T. americana L.

Родина Moraceae

Morus alba L.
M. nigra L.

Родина Oleaceae

Forsythia × *intermedia* Zab.
Fraxinus excelsior L.
F. pennsylvanica Marshall
Ligustrum vulgare L.
Syringa josikaea J.Jacq. ex Rchb.
S. vulgaris L.

Родина Onagraceae

Chamaenerion angustifolium (L.) Scop.
Epilobium hirsutum L.
E. palustre L.
E. parviflorum Schreb.
Oenothera biennis L.
O. rubricaulis Kleb.

Родина Orobanchaceae

Lathraea squamaria L.
Melampyrum nemorosum L.
M. pratense L.
Odontites vulgaris Moench
Rhinanthus minor L.

Родина Oxalidaceae

Oxalis corniculata L.
O. stricta L.

Родина Papaveraceae

Chelidonium majus L.
Corydalis solida (L.) Clairv.
C. intermedia (L.) Mérat
Fumaria schleicheri Soy.-Will.
F. vaillantii Loisel.
Papaver rhoeas L.

Родина Phyllanthaceae

Flueggea suffruticosa (Pall.) Baill

Родина Phytolaccaceae

Phytolacca acinosa Roxb

Родина Plantaginaceae

Chaenorhinum minus (L.) Lange
Digitalis grandiflora Mill.
Linaria vulgaris Mill.
Plantago lanceolata L.
P. major L.
P. media L.
P. uliginosa F.W.Schmidt
Veronica anagalloides Guss.
V. arvensis L.
V. beccabunga L.
V. chamaedrys L.
V. dillenii Crantz
V. incana L.
V. longifolia L.
V. officinalis L.
Veronica persica Poir.
V. polita Fr.
V. spicata L.
V. verna L.

Родина Lythraceae

Lythrum salicaria L.

Родина Polemoneaceae

Phlox paniculata L.

Родина Polygonaceae

Fallopia convolvulus (L.) Á.Löve
Persicaria hydropiper (L.) Spach
P. lapathifolia (L.) Gray
P. maculosa Gray
P. mitis (Schrank) Asenov
Polygonum aviculare L.
P. amphibium L.
P. hydropiper L.
Reynouria japonica Houtt
Rumex acetosa L.
R. acetosella L.
R. confertus Willd.
R. crispus L. subsp. *crispus*
R. obtusifolius subsp. *sylvestris* (Lam.) Celak.
R. thyrsiflorus Fingerh

Родина Portulacaceae

Portulaca oleracea L.

Родина Primulaceae

Lysimachia nummularia L.
L. vulgaris L.
Naumburgia thyrsoflora L.
Primula veris L.
Trientalis europaea L.

Родина Nymphaeaceae*Nuphar lutea* (L.) Smith**Родина Ranunculaceae***Actaea spicata* L.*Anemone nemorosa* L.*A. ranunculoides* L.*A. sylvestris* L.*Aquilegia vulgaris* L.*Batrachium aquatile* Dumort.*Caltha palustris* L.*Clematis recta* L.*Consolida regalis* Gray*Ficaria verna* Huds.*Ranunculus acris* L.*R. auricomus* L.*R. ficaria* L.*R. flammula* L.*R. lingua* L.*R. polyanthemos* L.*R. repens* L.*R. sclerantus* L.*Thalictrum simplex* L.*T. lucidum* L.**Родина Resedaceae***Reseda lutea* L.**Родина Rhamnaceae***Frangula alnus* Mill.*Rhamnus cathartica* L.**Родина Rosaceae***Agrimonia eupatoria* L.*Alchemilla vulgaris* L.*Amelanchier ovalis* Medik*Argentina anserina* (L.) Rydb.*Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliot.*Armeniaca vulgaris* Lam.*Cotoneaster acutifolius* Turcz.*C. horizontalis* Decne*C. lycidum* Schlt.*Crataegus* × *kyrtostyla* Fingerh.*C. laevigata* (Poir.) DC.*C. rhypidophylla* Gand.*C. ucrainica* Pojark.*Crataegus monogyna* Jacq*Cerasus vulgaris* Mill.*C. avium* (L.) Moench.*Chaenomeles japonica* (Thunb.) Lindl. ex Spach*Filipendula vulgaris* Moench*Fragaria vesca* L.*F. viridis* Weston*Geum rivale* L.*G. urbanum* L.*Malus domestica* Borkh.*M. sylvestris* (L.) Mill.*M. baccata* (L.) Borkh*Physocarpus opulifolius* (L.) Maxim*Potentilla anserina* L.*P. argentea* L.*P. reptans* L.*Prunus avium* (L.) L.*P. armeniaca* L.*P. cerasifera* Ehrh.*P. cerasus* L.*P. maackii* Rupr.*P. padus* L.*P. serotina* Ehrh.*P. spinosa* L.*P. tomentosa* Thunb.*Pyrus communis* subsp. *pyraster* (L.) Ehrh.*P. cerasifera* Ehrh.*P. divaricata* Ledeb.*P. fruticosa* Pall*P. maackii* Rupr*P. mahaleb* L.*P. padus* L.*P. serotina* Ehrh.*P. spinosa* L.*P. virginiana* L.*Rosa canina* L.*R. corymbifera* Borkh.*R. majalis* Herrm.*R. rubiginosa* L.*R. rugosa* Thunb.*R. villosa* L.*Rubus caesius* L.*R. idaeus* L.*R. nessensis* Hall.*Sorbaria sorbifolia* (L.) A. Braun*Sorbus aucuparia* L.*Spiraea japonica* L.*S. media* Schmidt.*S. salicifolia* L.**Родина Rubiaceae***Galium aparine* L.*G. boreale* L.*G. mollugo* L.*G. odoratum* L.*G. verum* L.*G. palustre* L.*G. physocarpum* Lebeb

Родина Rutaceae

Phellodendron amrense Rupr.
Ptelea trifoliata L.

Родина Salicaceae

Chryso-splenium alternifolium L.
Populus alba L.
P. balsamifera L.
P. nigra L.
P. nigra italica L.
P. tremula L.
Salix alba L.
S. acutifolia Willd.
S. fragilis L.
S. pentandra L.
S. triandra L.
S. viminalis L.

Родина Santalaceae (Санталові)

Viscum album L.
V. austriacum Wiesb

Родина Sapindaceae (Сапіндові)

Acer campestre L.
A. negundo L.
A. platanoides L.
A. pseudoplatanus L.
A. saccharinum L.
A. tataricum L.
Aesculus hippocasranum L.

Родина Scrophulariaceae

Scrophularia nodosa L.
Verbascum lychnitis L.
V. thapsus L.
V. lychnitis L.

Родина Solanaceae

Datura stramonium L.
Hyoscyamus niger L.
Lycium barbarum L.
Physalis alkekengi L.
Solanum dulcamara L.
S. nigrum L.

Родина Trapaceae

Trapa natans L.

Родина Ulmaceae

Ulmus glabra Huds.
U. laevis Pall.
U. pumila L.

Родина Urticaceae

Urtica urens L.
U. dioica L.
U. galeopsifolia J.Jacq. ex Blume

Родина Violaceae

Viola arvensis Murray
V. canina L.
V. hirta L.
V. odorata L.
V. rupestris F.W.Schmidt
V. riviniana Rchb.
V. mirabilis L.

Родина Vitaceae

Parthenocissus quinquefolia (L.) Planch.
Vitis amurensis Rupr.

Висновки

У складі спонтанної флори РЛП «Ялівщина» виявлено 605 видів, що за систематичною структурою розподіляються між 340 родами, 95 родинами судинних рослин. Загалом слід відзначити, що флора парку характеризується значним видовим різноманіттям, наявністю ряду рідкісних таксонів (22 види судинних рослин).

У складі флори парку переважають природні види лісової групи, але до її складу входять також ряд синантропних і інтродукованих видів, що мають фрагментарне поширення, і це пов'язано з тривалим антропогенним впливом на територію РЛП «Ялівщина» та існуванням на цій території ботанічного саду в 50-70-х роках ХХ століття.

References

1. Karpenko, Yu., & Pototska, S. (2012). Chernihivskiyi oblasnyi botanichnyi sad: istoriia stvorennia, rozvytku, zanepadu ta vidnovlennia. *Introduktsiia roslyn - Introduction of plants*, 4, 59-63.
Карпенко Ю., Потоцька С. (2012). Чернігівський обласний ботанічний сад: історія створення, розвитку, занепаду та відновлення. *Інтродукція рослин*. № 4, С. 59-63.
2. Karpenko, Yu., Sverdlov, V., & Pototska, S. (2022). Florystychni ta tsenotychni osoblyvosti terytorii rehionalnogo landshaftnogo parku «Ialivshchyna». Suchasni fitosozolohichni doslidzhennia v Ukraini: zbirnyk naukovykh prats z nahody vshanuvannia pam'яти vydatnogo fitosozoloha, d-ra biol. nauk, prof. T.L. Andriienko-Maliuk (1938–2016 rr.). Vyp. 6. Kyiv: Talkom. S. 38-44.
Карпенко Ю., Свердлов В., Потоцька С. (2022). Флористичні та ценотичні особливості території регіонального ландшафтного парку «Ялівщина». Сучасні фітосозологічні дослідження в Україні: збірник наукових праць з нагоди вшанування пам'яті видатного фітосозолога, д-ра біол. наук, проф. Т.Л. Андрієнко-Малюк (1938–2016 рр.). Вип. 6. Київ: Талком, 2022. С. 38-44.
3. Mosyakin, S., & Fedoronchuk, M. (1999). Vascular plants of Ukraine. A nomenclatural checklist. Kiev: Inst. Bot.
4. Plantae 2022. In UkrBIN: Ukrainian Biodiversity Information Network [public project & web application]. UkrBIN, Database on Biodiversity Information. Available from: <http://https://ukrbn.com> (December 28, 2022).
5. Pototska, S. (2009). Suchasnyi stan dendroflory urochyscha «Ialivshchyna» ta shliakhy yoho zberezhennia. *Zbirnyk naukovykh prats Poltavskoho pedahohichnogo universytetu imeni V.H. Korolenka. Serii «Ekolohiia. Biolohichni nauky» – Collection of scientific works of Poltava Pedagogical University named after V.H. Korolenko. The series «Ecology. Biological sciences»*. 1, 114–120.
Потоцька С. Сучасний стан дендрофлори урочища «Ялівщина» та шляхи його збереження. Збірник наукових праць Полтавського педагогічного університету імені В.Г. Короленка. Серія «Екологія. Біологічні науки». 2009. Вип. 1. Полтава. С. 114–120.
6. Rudenko, L.(2007). Natsionalnyi atlas Ukrainy: atlas. Instytut heohrafii NAN Ukrainy. Kyiv: DNVP «Kartohrafiia».
Національний атлас України: атлас 2007. [наук. ред. Руденко Л. Г.]; Інститут географії НАН України [та ін.]. К.: ДНВП «Картографія», 440 с.

Received: 15.01.2023. Accepted: 18.02.2023. Published: 06.03.2023.

Cite this article in APA Style as:

Карпенко, Ю., Потоцька, С., Свердлов, В. (2022). Судинні рослини спонтанної флори регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» (м. Чернігів) [Vascular plants of the spontaneous flora of the regional landscape park «Yalivschina» (Chernihiv city)]. *BHT: Biota. Human. Technology*, 3, 7–18. (in Ukrainian)

Information about the authors:

Karpenko Yu. [*in Ukrainian: Карпенко Ю.*] ¹, Ph.D. in Biol. Sc., email: yuch2011@i.ua
ORCID: 0000-0002-1703-8473

Department of Ecology and Nature Conservation, T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»,
53 Hetmana Polubotka Street, Chernihiv, 14013, Ukraine

Pototska S. [*in Ukrainian: Потоцька С.*] ², Ph.D. in Biol. Sc., email: s_pototska@ukr.net
ORCID: 0000-0002-3595-503X

Department of Biology, T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»,
53 Hetmana Polubotka Street, Chernihiv, 14013, Ukraine

Sverdlov V. [*in Ukrainian: Свєрдлов В.*] ³, Ph.D. Student, email: vovasv8989@ukr.net
ORCID: 0000-0002-4079-0831

Department of Ecology and Nature Conservation, T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»,
53 Hetmana Polubotka Street, Chernihiv, 14013, Ukraine

---

¹ Study design, manuscript preparation.

² Data collection.

³ Data collection.